

Valtiovarainvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi arvonlisäverolain, valmisteverotuslain ja tupakkalain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi arvonlisäverolain, valmisteverotuslain ja tupakkalain muuttamisesta (HE 5/2022 vp): Asia on saapunut valtiovarainvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Jaostovalmistelu

Asia on valmisteltu valtiovarainvaliokunnan verojaostossa.

Asiantuntijat

Verojaosto on kuullut:

- erityisasiantuntija Paula Laakso, valtiovarainministeriö
- lakimies Laura Terho, sosiaali- ja terveysministeriö
- johtava asiantuntija Anne Kaleva, Verohallinto

Verojaosto on saanut kirjallisen lausunnon:

- Tulli
- Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
- Kaupan liitto ry
- Keskuskauppakamari
- Suomen Yrittäjät ry
- Veronmaksajain Keskusliitto ry

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi arvonlisäverolakia ja valmisteverotuslakia siten, että lentokentällä sijaitsevasta verottomien tavaroiden myymälästä olisi mahdollista myydä verollisesti matkustajan henkilökohtaisissa matkatavaroissa mukaan otettavia tavaroita Suomen sisällä matkustaville tai Suomeen saapuville matkustajille. Nykyisin verollinen myynti verottomien tavaroiden myymälästä on arvonlisäverolain mukaan ja valmisteverotuslain soveltamiskäytännön perusteella sallittua toisiin Euroopan unionin jäsenvaltioihin matkustaville.

Valiokunnan mietintö VaVM 1/2022 vp

Lisäksi tupakkalain tupakkatuotteiden varoitusmerkintöjä koskevaa sääntelyä täsmennettäisiin siten, että lentoasemalla sijaitsevasta verottomien tavaroiden myymälästä Suomen sisällä matkustaville ja Suomeen saapuville matkustajille myytäviin vähittäismyyntipakkauksiin vaadittaisiin suomen- ja ruotsinkieliset varoitusmerkinnät vastaavasti kuin muussa kotimaan myynnissä.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Valiokunta puoltaa esityksen hyväksymistä muuttamattomana. Hallituksen esityksestä ilmenevin perustein ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunnalla ei ole huomautettavaa myöskään esitykseen sisältyviin teknisluonteisiin tarkennuksiin.

Tällä hetkellä lentokentillä sijaitsevista verottomien tavaroiden myymälöistä voidaan myydä tavaroita verollisesti toiseen Euroopan unionin jäsenvaltioon matkustaville henkilöille, mutta ei Suomen sisällä matkustaville tai Suomeen saapuville matkustajille. Arvonlisäverolakiin ja valmisteverotuslakiin ehdotettavat muutokset mahdollistaisivat sen, että lentokentillä sijaitsevista verottomien tavaroiden myymälöistä olisi jatkossa mahdollista myydä verollisesti matkustajan henkilökohtaisissa matkatavaroissa mukaan otettavia tavaroita myös Suomen sisällä matkustaville tai Suomeen saapuville matkustajille. Verollisen myynnin mahdollistaminen ei kuitenkaan muodostaisi poikkeusta alkoholilaissa säädettyyn alkoholiyhtiön alkoholijuomien vähittäismyynnin yksinoikeuteen tai myynnin luvanvaraisuuteen. Tupakkalakiin ehdotetun täsmennyksen myötä sääntely olisi jatkossakin sopusoinnussa tupakkatuotedirektiivin ja tupakoinnin torjuntaa koskevan puitesopimuksen kanssa.

Ehdotettujen muutosten tavoitteena on osaltaan tukea covid-19-pandemian koettelemaa matkailualaa. Muutoksella voidaan arvioida olevan positiivisia vaikutuksia lentokentillä sijaitsevien verottomien tavaroiden myymälöille. Muutos parantaisi kilpailuneutraliteettia lentokenttämyymälöiden ja muiden vastaavia tuotteita myyvien myymälöiden välillä sekä helpottaisi Suomeen saapuvien ja Suomessa matkustavien henkilöiden ostosten tekoa. Valiokunnan saamissa asiantuntijalausunnoissa ehdotettuja muutoksia kannatettiin laajasti.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Valtiovarainvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 5/2022 vp sisältyvät 1.—3. lakiehdotuksen.

Valiokunnan mietintö VaVM 1/2022 vp

Helsingissä 11.2.2022

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Johannes Koskinen sd
varapuheenjohtaja Arto Pirttilahti kesk
jäsen Anders Adlercreutz r
jäsen Tarja Filatov sd
jäsen Timo Heinonen kok
jäsen Katja Hänninen vas
jäsen Vilhelm Junnila ps
jäsen Heli Järvinen vihr
jäsen Esko Kiviranta kesk
jäsen Jari Koskela ps
jäsen Hanna Kosonen kesk
jäsen Matias Marttinen kok
jäsen Sari Multala kok
jäsen Riitta Mäkinen sd
jäsen Sari Sarkomaa kok
jäsen Sami Savio ps
jäsen Iris Suomela vihr
jäsen Pia Viitanen sd
jäsen Ville Vähämäki ps

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Timo Annala